

Finansdepartementet
Finansmarknadsavdelningen
103 33 Stockholm

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2015-89-STA

ER REF Fi2014/4584

Remissyttrande om Värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument Ds 2015:2

2015-03-30

ESTABLISHED 1668

Riksbanken välkomnar de förslag som lämnas i promemorian och delar i stora drag dess bedömningar. Det finns dock ett antal synpunkter som Riksbanken vill framföra avseende de resonemang som förs och förslagen i promemorian.

Riksbanken konstaterar att resonemanget om relevant myndighet i promemorian har lett till delvis felaktiga slutsatser på grund av en felöversättning till svenska av den engelska förordningstexten. Det är Riksbankens bedömning att Riksbanken är en sådan relevant myndighet som avses i artikel 12.1 a, b och c i förordningen, när det gäller den svenska värdepapperscentralen Euroclear Sweden AB.

Riksbanken framhåller att det är viktigt att det tas ett samlat grepp kring sanktionsfrågorna, så att det skapas ett enhetligt och konsekvent sanktionssystem.

Angående relevant myndighet

Artikel 12.1 a–c i förordningen om förbättrad värdepappersavveckling och om värdepapperscentraler¹ (förordningen) anger kriterierna för att bestämma vilka myndigheter som är så kallade relevanta myndigheter. En relevant myndighet för en specifik värdepapperscentral ska enligt förordningen vara delaktig i auktorisationen och tillsynen av den värdepapperscentralen. Riksbanken menar att Riksbanken är relevant myndighet för den svenska värdepapperscentralen Euroclear Sweden AB, som huvudsakligen avvecklar i svenska kronor.

I promemorian görs bedömningen att Riksbanken är en relevant myndighet för svenska värdepapperscentraler, i dagsläget Euroclear Sweden AB, då Riksbanken är en sådan centralbank som avses i artikel 12.1 c. Detta bedöms vidare inte föranleda behov av någon ändring i lagen om Sveriges riksbank. Riksbanken delar denna bedömning, men anser att Riksbanken även är en sådan centralbank som avses i artikel 12.1 a och beroende på den givna situationen kan Riksbanken även vara en sådan centralbank som avses i artikel 12.1 b. Det sistnämnda är fallet om det rör sig om en svensk, eller i vissa fall även en utländsk, värdepapperscentral som avvecklar i svenska kronor, vilket Euroclear Sweden AB gör idag. Skälen för denna bedömning utvecklas nedan.

¹ Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) nr 909/2014 av den 23 juli 2014 om förbättrad värdepappersavveckling i Europeiska unionen och om värdepapperscentraler samt ändring av direktiv 98/26/EG och 2014/65/EU och förordning (EU) nr 236/2012

Riksbanken konstaterar att den svenska förordningstexten innehåller en felöversättning och att det är denna felöversättning som lett till att promemorian har dragit delvis felaktiga slutsatser avseende vilka myndigheter som är relevanta myndigheter. Ordet "oversight" i artikel 12.1 a i förordningen har nämligen felaktigt översatts till "tillsyn" på svenska. Följaktligen är det Riksbankens övervakning av ett avvecklingssystem för värdepapper som åsyftas i bestämmelsen och inte Finansinspektionens tillsyn av detsamma. Av det följer att Riksbanken är relevant myndighet enligt 12.1 a för de svenska värdepapperscentraler som Riksbanken övervakar, det vill säga i dagsläget Euroclear Sweden AB.

I artikel 12.1 b anges att relevanta myndigheter kan vara de centralbanker inom EU som ger ut de mest relevanta valutorna i vilka avveckling av värdepapper sker. Relevanta myndigheter kommer att utses för varje enskild värdepapperscentral inom EU. De exakta kriterierna för att definiera vilka som är de mest relevanta valutorna ska fastställas i tekniska standarder som ska antas av Europeiska kommissionen. Riksbanken uppfattar promemorians resonemang om den mest relevanta valutan enligt artikel 12.1 b som att den svenska kronan inte kan vara en av de relevanta valutorna för värdepapperscentraler som är etablerade utanför Sverige, även om detta inte är särskilt uttalat. Även om den exakta definitionen av relevanta valutor ännu inte är fastställd kan det dock redan i dag konstateras att svenska kronor är den mest relevanta valutan för den svenska värdepapperscentralen Euroclear Sweden AB, eftersom merparten av all avveckling sker i svenska kronor. När det gäller Euroclear Sweden AB uppfyller Riksbanken alltså även kriteriet för att vara relevant myndighet enligt 12.1 b.

I övrigt kan det tilläggas att Riksbanken även uppfyller kriteriet i artikel 12.1 c i förordningen till fullo genom att den avveckling i svenska kronor som sker i Euroclear Sweden AB:s avvecklingssystem sker på riksbankskonton.

Sammanfattningsvis kan alltså sägas att Riksbanken är en relevant myndighet för den svenska värdepapperscentralen Euroclear Sweden AB enligt samtliga tre kriterier som anges för relevanta myndigheter i förordningen.

Allmänt om sanktionsbestämmelserna

Riksbanken konstaterar att frågan om sanktioner har behandlats i flera olika lagstiftningsärenden (prop. 2013/14:228 om förstärkta kapitaltäckningsregler, lagrådsremissen Nya administrativa sanktioner på finansmarknadsområdet och betänkandet Marknadsmisbruk II[SOU 2014:46]). Riksbanken vill framhålla vikten av att man vid det fortsatta arbetet tar ett samlat grepp om sanktionsfrågorna, så att det skapas ett enhetligt och konsekvent sanktionssystem. Det kan exempelvis behövas ett klarläggande om vad som gäller om någon samtidigt överträder flera olika regelverk.

Beträffande promemorians förslag anser Riksbanken att det behövs förtydliganden och överväganden i följande avseenden.

1. Det bör klargöras om överträdelser enligt 9 kap. 11 och 12 §§ lagen om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument (LVKI) avser uppsåt och grov oaktsamhet i förhållande till själva överträdelserna eller också till *effekten* av en sådan överträdelse. Riksbanken förordar inte det sistnämnda utan önskar enbart ett förtydligande av bestämmelsen.
2. Riksbanken ställer sig frågande till om sanktion enligt 9 kap. 11 § LVKI kan utgå för överträdelser mot artikel 27.7 sista stycket i förordningen. Nämnda bestämmelse i förordningen tar sikte på händelser som en värdepapperscentral och därmed också en styrelseledamot eller verkställande direktör i en sådan inte rimligen kan kontrollera.

- 3. Riksbanken ställer sig också frågande till om en sanktion enligt 9 kap. 11 § LVKI kan utgå för överträdelser mot artikel 32 i förordningen som är en allmän bestämmelse och som är så övergripande formulerad att den mer får anses ange mål för verksamheten än att ställa konkreta krav på den.

Beslut i detta ärende har fattats av avdelningschef Kasper Roszbach efter föredragning av Helena Hallström.

Kasper Roszbach

Helena Hallström